

Periodisme i Societat

Codi: 103086
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Ana Isabel Fernandez Viso

Correu electrònic: Ana.Fernandez.Viso@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es tracta d'una assignatura amb un plantejament eminentment pràctic i amb un sistema d'avaluació contínua (hi ha activitats d'avaluació programades per a cada setmana), per això **és obligatori assistir, almenys, al 80% de les classes per aprovar.**

Es recomana haver cursat prèviament assignatures de Metodologia de recerca i d'Estructura social.

Objectius

- Introduir als estudiants a l'estudi i anàlisi de la qüestió social en les societats avançades.
- Capacitar als estudiants per a detectar, documentar i avaluar periodísticament les fractures socials així com les diferents desigualtats existents en la societat.
- Capacitar als estudiants per a elaborar textos periodístics des de la perspectiva del periodisme social.

Competències

- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
2. Comunicar en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació la narració periodística especialitzada en informació de fets diversos i vida quotidiana.
3. Conceptualitzar les teories i les tècniques del periodisme especialitzat.
4. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
5. Demostrar un coneixement pràctic del periodisme especialitzat
6. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
7. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
8. Incorporar els principis de la deontologia professional en l'elaboració de narració periodística especialitzada en informació de fets diversos i vida quotidiana.
9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
10. Utilitzar els recursos de comunicació interactiva per processar, elaborar i transmetre informació en l'elaboració d'informació de caràcter especialitzat.

Continguts

La desigualtat social és un fet complex i multidimensional, que es manifesta en l'existència de diferències entre els éssers humans socialment creades i reproduïdes (econòmiques, de classe, de gènere, ètniques, etc.). El seu estudi constitueix una de les àrees més importants de la sociologia perquè els recursos als quals tenen accés les persones determinen les seves oportunitats vitals. La crisi global que experimentem des de 2008 ha aprofundit les desigualtats i les fractures socials inherents al capitalisme postindustrial, financer i globalitzat. D'aquestes dinàmiques generadores d'exclusió i de desigualtat s'ocupa el **periodisme social o periodisme amb sensibilitat social**. Constitueix, abans que res, una actitud i una perspectiva de treball, que col·loca la qüestió social en el centre de la valoració informativa dels periodistes. En aquest sentit, el periodisme té compromisos que resulten ineludibles, per exemple, amb aquella part de la societat que no té veu ni capacitat per articular mediàticament els seus interessos, els seus problemes, els seus valors i les seves vivències.

D'acord amb aquest plantejament del periodisme social que fan els professors de l'assignatura, el temari abasta les següents qüestions

1. Introducció al periodisme social.
2. Introducció a la qüestió social i al canvi social.
3. Dinàmiques de creació i reproducció de les desigualtats.
4. Agenda, fonts i actors del periodisme social.
5. La construcció narrativa en el periodisme social.

Metodologia

La orientació de l'assignatura és eminentment pràctica i exigeix l'assistència a classe. La metodologia utilitzada s'adequarà a aquest plantejament. Es treballarà, entre altres recursos, amb bases de dades que documenten estadísticament les diferents formes que adopta la desigualtat. Així mateix, es desenvoluparan tallers de lectura i de debat, que treballaran al voltant dels eixos temàtics de l'assignatura, de la conceptualització de les diferents problemàtiques socials així com del seu tractament periodístic, i s'escriuran textos periodístics.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	15	0,6	3, 6, 7

Seminaris de lectura i altres activitats pràctiques	20,5	0,82	1, 6, 7
Taller d'anàlisi de dades	22	0,88	5, 6
Tipus: Supervisades			
Tutories	10	0,4	5
Tipus: Autònomes			
Treball de l'alumne	70	2,8	1, 2, 3, 5, 6

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura serà continuada. Els treballs i/o reportatges finals seran acordats amb la professora responsable i tutoritzats, fonamentalment, en classe. No hi ha examen final ni es faran excepcions en aquest sentit amb els alumnes repetidors. La nota final s'obtindrà calculant la mitjana ponderada de totes les activitats pràctiques realitzades, una vegada verificat el compliment del requisit previ d'haver assistit, almenys, al 80% de les classes. En cas de suspendre, es preveu re-avalar l'assignatura mitjançant la reelaboració del reportatge o treball final, la nota del qual farà mitjana ponderada amb les qualificacions obtingudes en la resta de les activitats del sistema d'avaluació continuada (que no es poden reevaluar).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació en altres activitats pràctiques del curs	10%	1	0,04	1, 2, 3, 5, 6, 9, 10
Seminaris de lectura i debat	10%	2,5	0,1	1, 3, 6, 9
Tallers d'anàlisi de dades	20%	3	0,12	1, 3, 5, 6, 7, 8, 10
Treball o reportatge en grup reduït (excepcionalment individual)	60%	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Bibliografia

Bibliografia de referència:

- Andreu, M. (2016): Les ciutats invisibles: Viatje a la Catalunya metropolitana. Barcelona: L'Avenç.
- Caparrós, M. (2015): El Hambre. Barcelona: Anagrama.
- Castel, R. (1997): La metamorfosis de la cuestión social: una crónica del salariado. Barcelona: Paidós.
- Demond, M. (2017): Desahuciadas: Pobreza y lucro en la ciudad del siglo XXI. Madrid: Capitán Swing.
- Estefanía, J. (2015): Estos años bárbaros. Barcelona: Galaxia Gutenberg.
- Méndez, R., Abad, L.D.; y Echaves, C. (2015): Atlas de la crisis: Impactos socioeconómicos y territorios vulnerables en España. Valencia: Tirant Humanidades.
- Owen, J. (2013): Chavs: la demonización de la clase obrera. Madrid: Capitán Swing.
- Sassen, S. (2015): Expulsiones: brutalidad y complejidad en la economía global. Madrid: Katz Editores.

Stiglitz, J. (2012): El precio de la desigualdad: el 1% de la población tiene lo que el 99% necesita. Madrid: Taurus.

Zeller, C. (2001) Los medios y la formación de la voz en una sociedad democrática. En revista Anàlisi, nº 26, Bellaterra, UAB.

Es treballarà, també, amb informes sobre la desigualtat i/o la pobresa elaborats per institucions nacionals i internacionals (INE, Foessa, Consell Econòmic i Social, Funcas, Intermón Oxfam, Cáritas, PNUD, OCDE, etc.) i, addicionalment, es suggerirà bibliografia complementària orientada, essencialment, a aprofundir en els temes que triïn abordar els alumnes en els seus treballs.

Els responsables de l'assignatura, conjuntament amb el personal de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General de la UAB, han recopilat per als estudiants abundants recursos i materials sobre les desigualtats socials a la següent pàgina web: [**http://pagines.uab.cat/desigualtat/**](http://pagines.uab.cat/desigualtat/)